

Ağustos 2012 · Sayı: 68 · 4 TL

Meraklı Minik

Aylık Okul Öncesi Bilim Dergisi

Haydi Jimnastik Yapalım!

Derginizle
birlikte...

Mini Basketbol Potası

Jimnastiğe Hazırlık Oyunu

Eşleme Oyunu Kartları

Rengârenk Çıkartmalar

Meraklı Minik

Sevgili Okurlarımız,

Bu yıl Londra'da düzenlenen ve on yedi gün sürecek olan 2012 Yaz Olimpiyatları 27 Temmuz tarihinde başladı. Biz de bu sayımızda olimpiyat oyunları arasında yer alan bazı sporları konu aldık. Dergimizin sayfalarında jimnastik ve atletizm dallarını, bunlardan bazlarına ait yarışmaların yapıldığı yer olan stadyumu ve futbol, hentbol, sıtopu gibi topla yapılan bazı sporları tanıtan yazılar yer alıyor. Dergimizde, parasüt adı verilen bez oyuncakla oynanabilen oyunlardan örnekler de bulabilirsiniz. Dergimizin ekinde verdığımız basketbol potası maketini yaptıktan sonra onunla oynayabilirsiniz. Bir pingpon topuyla ya da küçük ve hafif bir topla potaya basket atma denemeleri yapabilirsiniz. Sizin için hazırladığımız Jimnastiğe Hızırlık Oyunu'nu ve eşleme kartlarını da seveceğinizi umuyoruz. Hepinizi sevgiyle kucaklıyoruz.

Aslı Zülal

"Benim manevi mirasım ilim ve akıldır"

Mustafa Kemal Atatürk

Sahibi

TÜBİTAK Adına Başkan
Prof. Dr. Yücel Altınbaşak

Genel Yayın Yönetmeni Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Duran Akça
duran.akca@tubitak.gov.tr

Yayın Yönetmeni

Aslı Zülal
aslizulal@tubitak.gov.tr

Yayın Kurulu

Prof. Dr. Meryem Beklioğlu

Dr. Kivanç Dinçer

Doç. Dr. Mehmet Erdoğan

Doç. Dr. Hatice Zeynep İnan

Dr. Şükür Kaya

Yrd. Doç. Dr. Sait Uluç

Yrd. Doç. Dr. Rıza Ülker

Redaksiyon

Özlem Özbal
ozlem.ozbal@tubitak.gov.tr

Araştırma ve Yazı Grubu

Meltem Yenal Coşkun

meltem.coskun@tubitak.gov.tr

Ali Engin

ali.engin@tubitak.gov.tr

Seçil Güvenç Heper

secil.heper@tubitak.gov.tr

Bilge Nur Karagöz

bilge.karagoz@tubitak.gov.tr

Şefika Eroğlu Özcan

sefika.ozcan@tubitak.gov.tr

Zuhal Özer

zuhal.ozer@tubitak.gov.tr

Kübra Sivisoglu

kubra.sivisoglu@tubitak.gov.tr

Grafik Tasarım - Uygulama

Fulya Koçak
fulya.kocak@tubitak.gov.tr

Ayşegül Doğan Bircan
aysegul.bircan@tubitak.gov.tr

Çizer

Pınar Büyükgüral
pinar.buyukgural@tubitak.gov.tr

Web Tasarım - Uygulama

Sadi Atılgan
sadi.atilgan@tubitak.gov.tr

İdari Hizmetler

İmran Tok
imran.tok@tubitak.gov.tr

Mali Yönetmen

H. Mustafa Uçar
mustafa.ucar@tubitak.gov.tr

İletişim Bilgileri

Meraklı Minik Dergisi

Atatürk Bulvarı

No: 221 Kavaklıdere / 06100 / Ankara

Tel (312) 427 06 25 (Yazı İşleri)

Tel (312) 468 53 00 (TÜBİTAK Santral)

Faks (312) 427 66 77 (Yazı İşleri)

Internet www.tubitak.gov.tr/merakliminik

e-posta meraklı.minik@tubitak.gov.tr

Abone İlişkileri

abone@tubitak.gov.tr

Tel (312) 468 53 00

ISSN 977-1307-1998

Fiyatı 4 TL (KDV dahil)

Baskı

PROMAT Basım Yayın San. ve

Tic. A.Ş.

<http://www.promat.com.tr/>

Tel (212) 622 63 63

Baskı Tarihi: 30.07.2012

Dağıtım

DPP

<http://www.dpp.com.tr/>

HER AYIN 1'İNDE ÇIKAR

İçindekiler

2

2 Şimdi Jimnastik Zamanı

6

6 Paraşütle Oynamak Çok Eğlenceli!

8

8 Bu Jimnastikçiler Neler Yapıyor?

11

11 Jimnastikçiler ve Aletleri

12

12 Bunlar Atletizmin Bazı Dalları

16

16 Stadyumda Neler Var?

18

18 Stadyumda Neler Oluyor?

20

20 Bu Sporların Hepsinde Top Kullanılıyor

23

23 Hangi Top Hangi Yoldan Gidecek?

24

24 Basketbol Sahasındaki Tuhaflıklar

26

26 Çok Merak Ediyorum

28

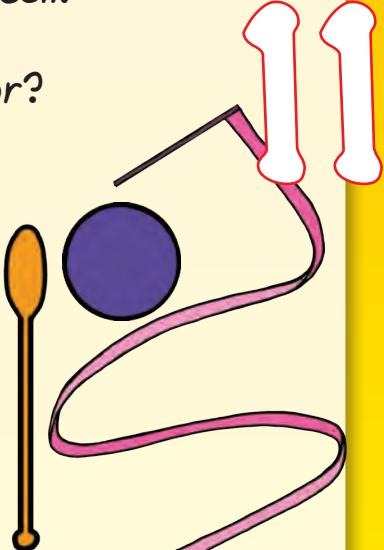
28 Haydi Mutfağa

30

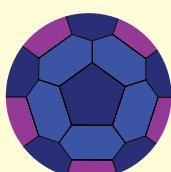
30 Küçük Eller İşbaşında

32

32 Kitap... Oyun... Öneri...

23

Şimdi Jimnastik Zamanı

Burası bir jimnastik salonu. Bu çocuklar jimnastik yapmaya gelmiş.
Önce herkes ısınma hareketleri yapıyor.

Mine kollarını iki yana açmış denge bandının üzerinde yürüyor.

Zeynep, trambolinde zipliyor. Öğretmeni ona nasıl duracağını öğretiyor.

İşte Çınar geliyor...

Bu tünelden geçebilmek için emeklemek gerek!

Ali tırmanma duvarına
tırmanıyor.

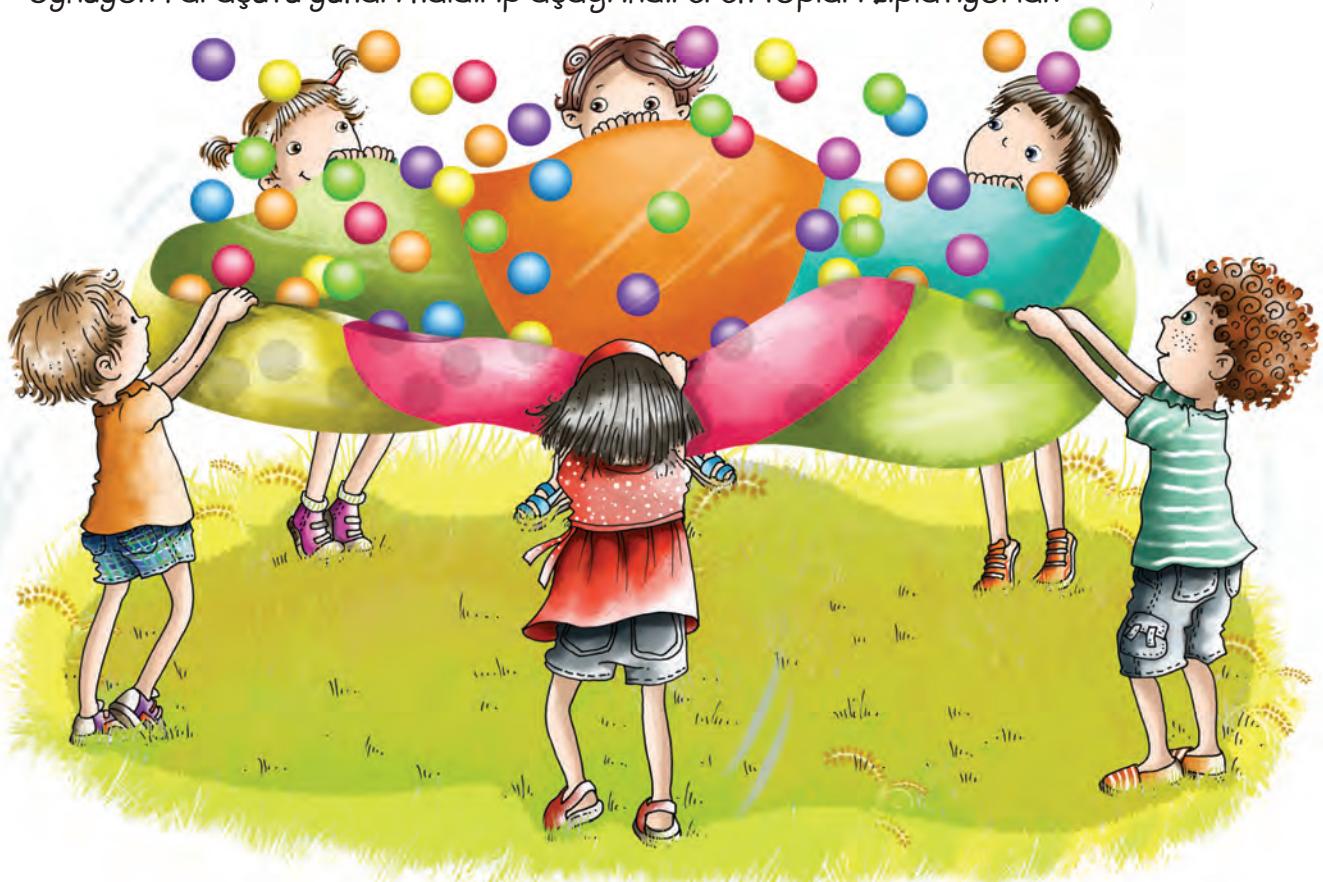

Çocuklar
koşuyorlar,
zipliyorlar,
takla atıyorlar.
Jimnastik
salonunda
çok güzel zaman
geçiriyorlar.

Kübra Sivisoğlu
Çizim: Bengi Gençer

Paraşütle Oynamak Çok Eğlenceli!

Çocuklar paraşüt adı verilen renkli, yuvarlak kumaşla ve küçük toplarla bir oyun oynuyor. Paraşütü yukarı kaldırıp aşağı indirerek topları zıplatıyorlar.

Paraşütü yere serip
üzerinde de oyun
oynuyorlar.

Zıplayarak
paraşütün
üzerindeki bir
renkten diğerine
geçiyorlar.

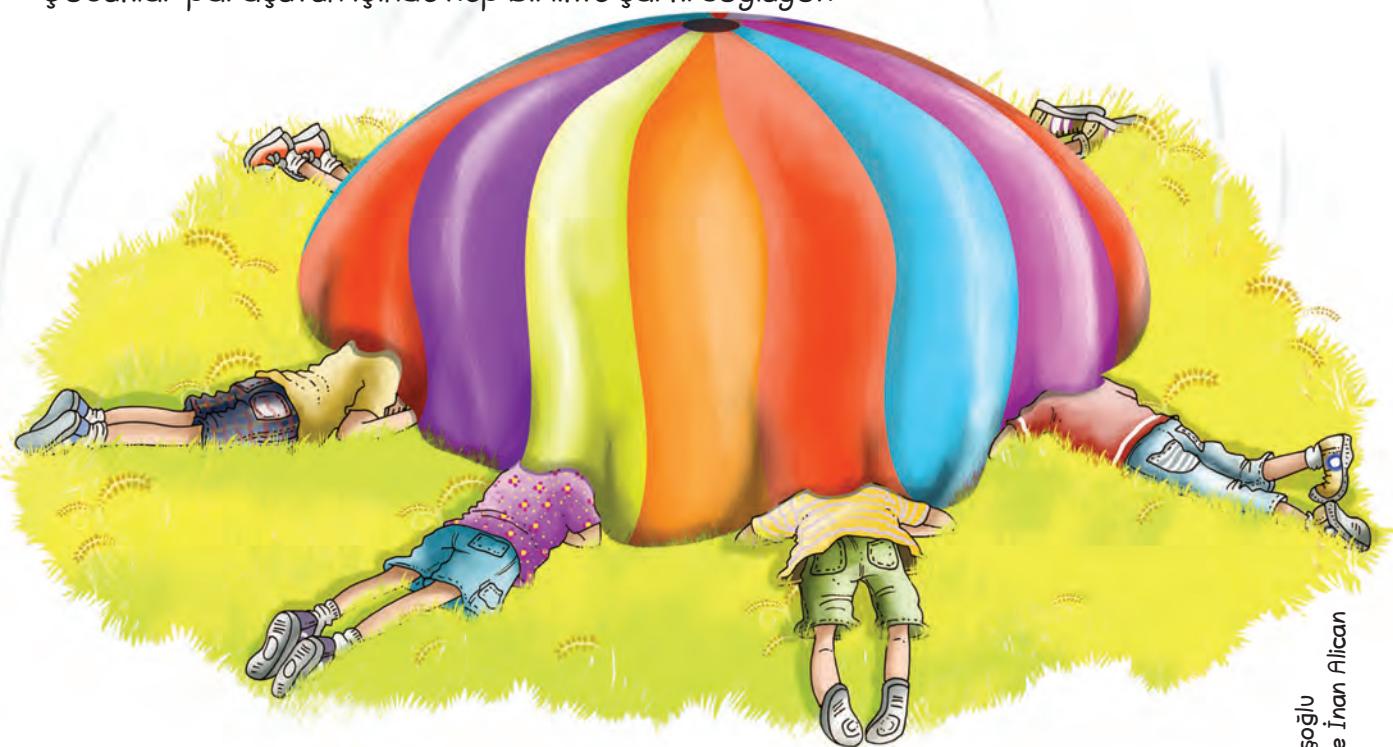

Paraşütü iyice havaya kaldırıp yer
değiştirme oyunu oynuyorlar.

İşte iki kişi
paraşütün
altından
koşarak
geçip yer
değiştiriyor.

Bir de buna bakın! İçeride neler oluyor dersiniz?
Çocuklar paraşütün içinde hep birlikte şarkı söylüyor.

Sen de buradaki sözlere bir müzik uydurup şarkı söyleyebilirsin.

Sarı, yeşil, mavi,
Rengârenk paraşütün altında,
Oyun oynamak çok eğlenceli!

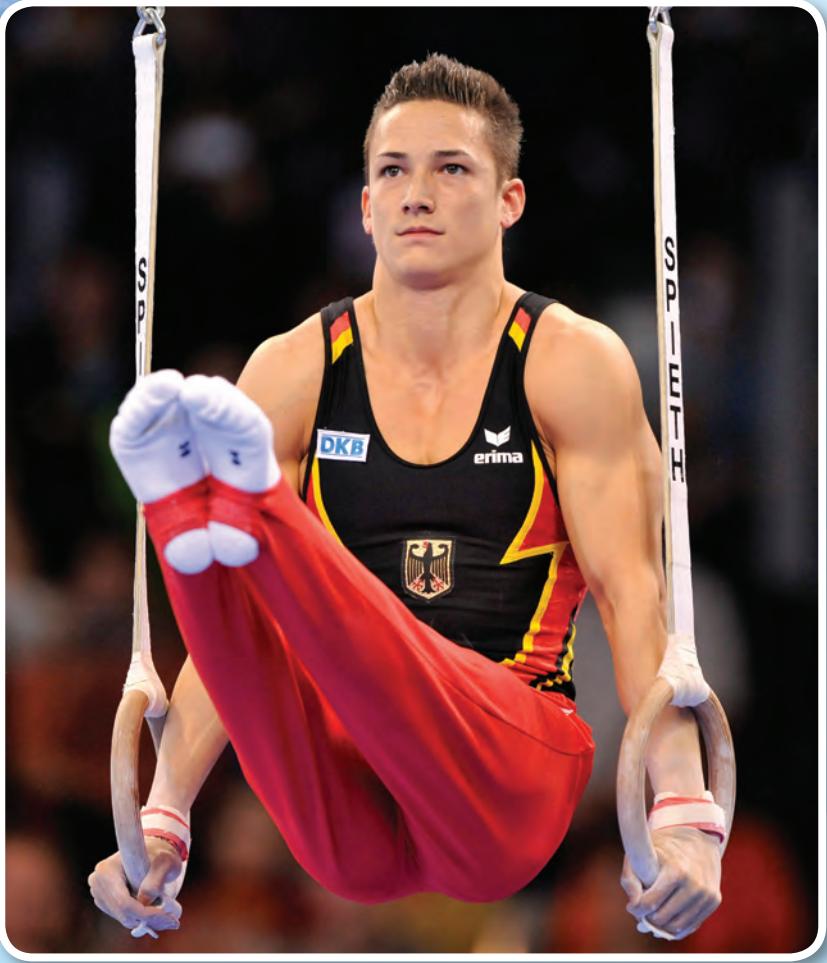
Turuncu, mor, kırmızı,
Rengârenk paraşütün altında,
Şarkı söylemek çok eğlenceli!

Bu Jimnastikçiler Neler Yapıyor?

Burada birçok jimnastikçi var. Hepsi de jimnastiğin farklı dallarından birigle uğraşıyor. Haydi birlikte onların neler yaptığıni inceleyelim.

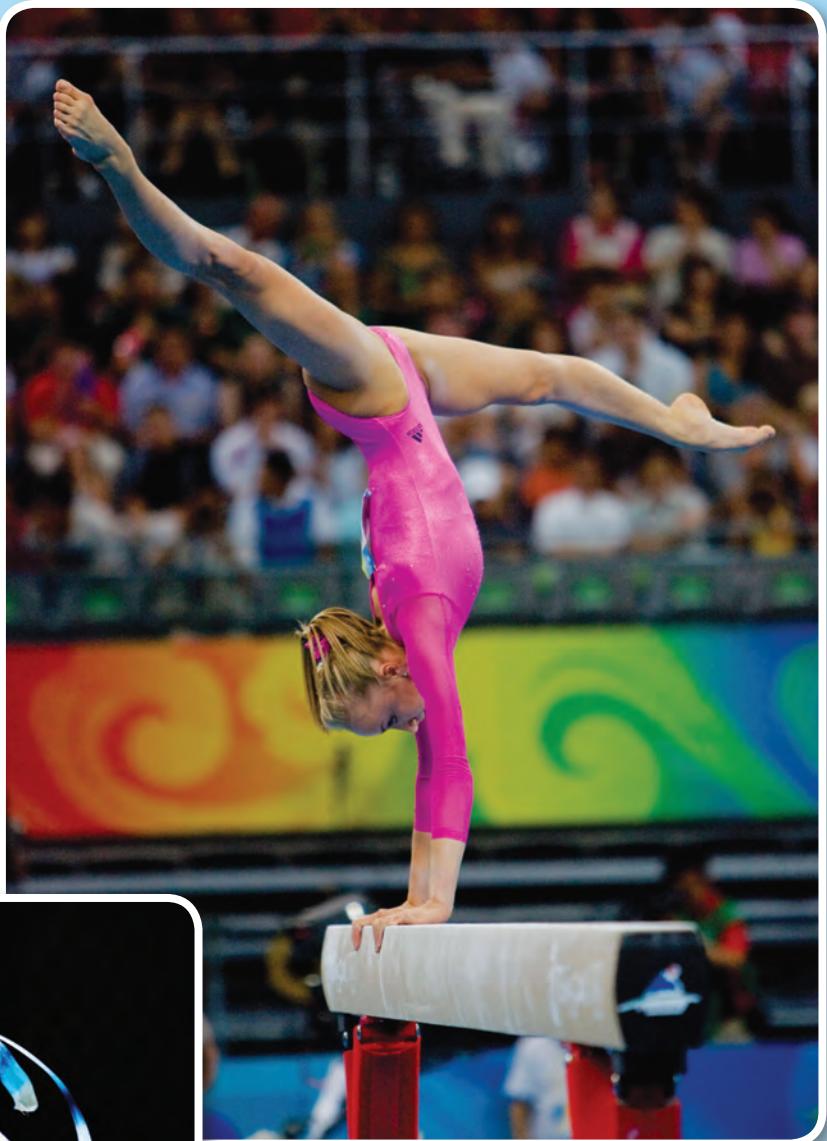
Bu jimnastikçi paralel bar adı verilen bir alette çeşitli hareketler yapıyor.

Burada gördüğün jimnastikçi de halka adı verilen aleti kullanıyor.

İşte denge tahtasında elleri üzerinde duran bir jimnastikçi.

Jimnastikçiler denge tahtasının üzerinde takla bile atabilir.

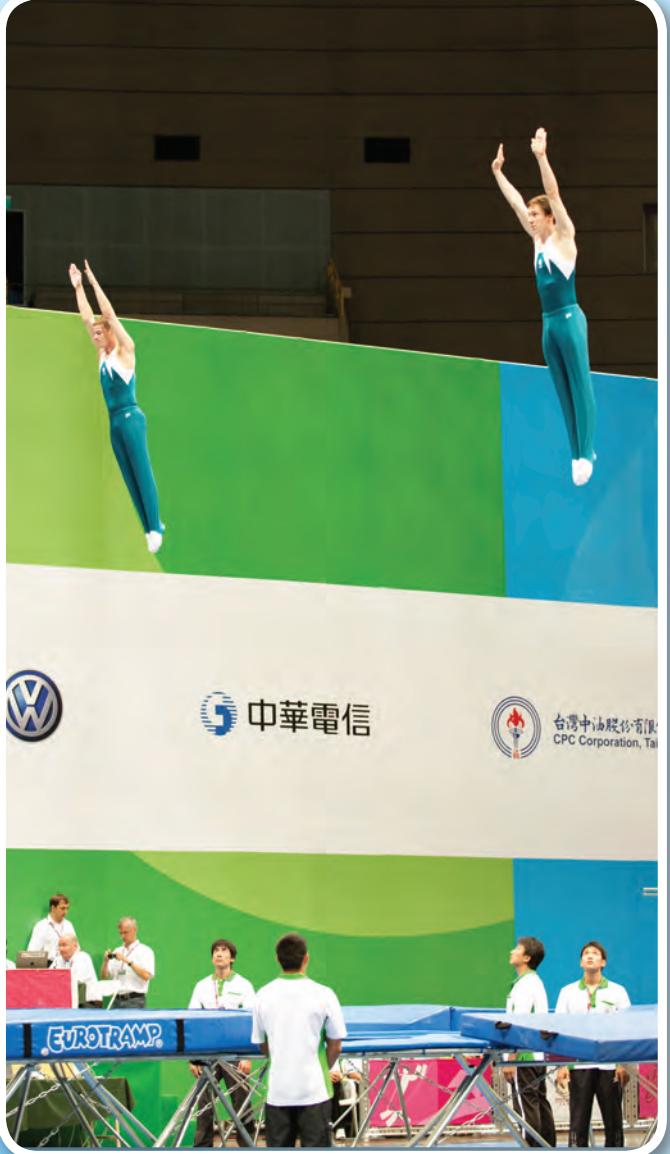

Bazı jimnastik dallarında hareketler müzik eşliğinde yapılır. Bu jimnastikçinin yaptığı gibi. Bu jimnastikçi hareketlerini yaparken bir de kurdele kullanıyor.

Bu iki jimnastikçi trambolin adı verilen aletin üzerinde zıplayarak çeşitli hareketler yapıyor.

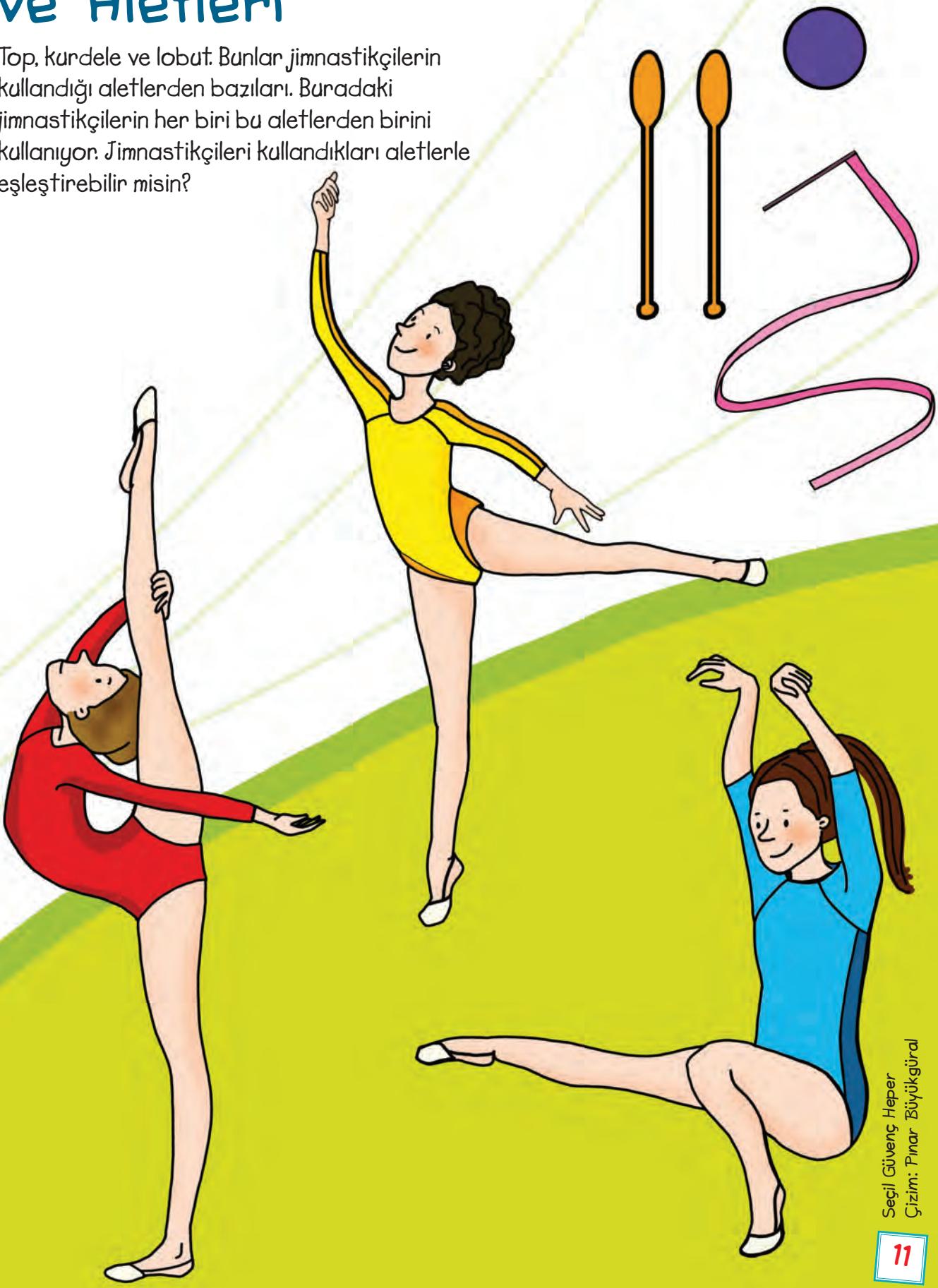
10

Burada gördüğün
jimnastikçilerse akrobatik
hareketler yapıyor.

Jimnastikçiler ve Aletleri

Top, kurdele ve lobut. Bunlar jimnastikçilerin kullandığı aletlerden bazıları. Buradaki jimnastikçilerin her biri bu aletlerden birini kullanıyor. Jimnastikçileri kullandıkları aletlerle eşleştirilebilir misin?

Bunlar Atletizmin Bazı Dalları

Koşu, engelli koşu, uzun atlama, cirit atma gibi bazı sporlar atletizmin dallarıdır. Bu sporları yapan sporculara da atlet denir. Her yıl, atletlerin katıldığı çeşitli yarışmalar düzenlenir.

Visual Photos

Koşu

Atletizmde koşu yarışları, stadyumlardaki pistlerde yapılır. Belirli bir mesafeyi en kısa sürede koşan atlet yarışı kazanır.

Engelli Koşu

Engelli koşu yarışında pistte bu fotoğraftaki gibi engeller bulunur. Atletler koşarken engellerin üzerinden de atlarlar. Bu yarışlarda koşulan mesafeler kısa olur.

Visual Photos

Yürüyüş

Yürüyüş yarışında atletler belirli bir mesafeyi hızlı hızlı yürüyerek geçerler. Bu genellikle çok uzun bir mesafe olur.

Visual Photos

Uzun Atlama

Uzun atlama yarışı için kısa bir koşu pisti ve ince uzun bir kum havuzu kullanılır. Atletler koşarak gelir, kum havuzunun kenarındaki tahtaya basarak sıçrar ve en uzağa atlamaya çalışırlar.

Visual Photos

Yüksek Atlama

Yüksek atlama yarışında atletler koşarak hız alındıktan sonra geriye doğru sıçrayarak fotoğraftaki gibi bir engelin üzerinden atlarlar. Bu engele çita adı verilir. Atladıktan sonra minderin üzerine düşerler.

Sırıkla

Yüksek Atlama

Sırıkla yüksek atlama yarışlarında atletler yüksek atlama yarışlarındaki gibi ama çok daha yüksek bir çitanın üzerinden atlarlar. Bunun için, sırık adı verilen uzun, esnek ve sağlam bir tür sopa kullanırlar.

Cirit Atma

Cirit atma yarışlarında atletler cirit adı verilen uzun bir çubuğu en uzak mesafeye atmaya çalışırlar. Ciriti atmadan önce koşarak hız kazanırlar.

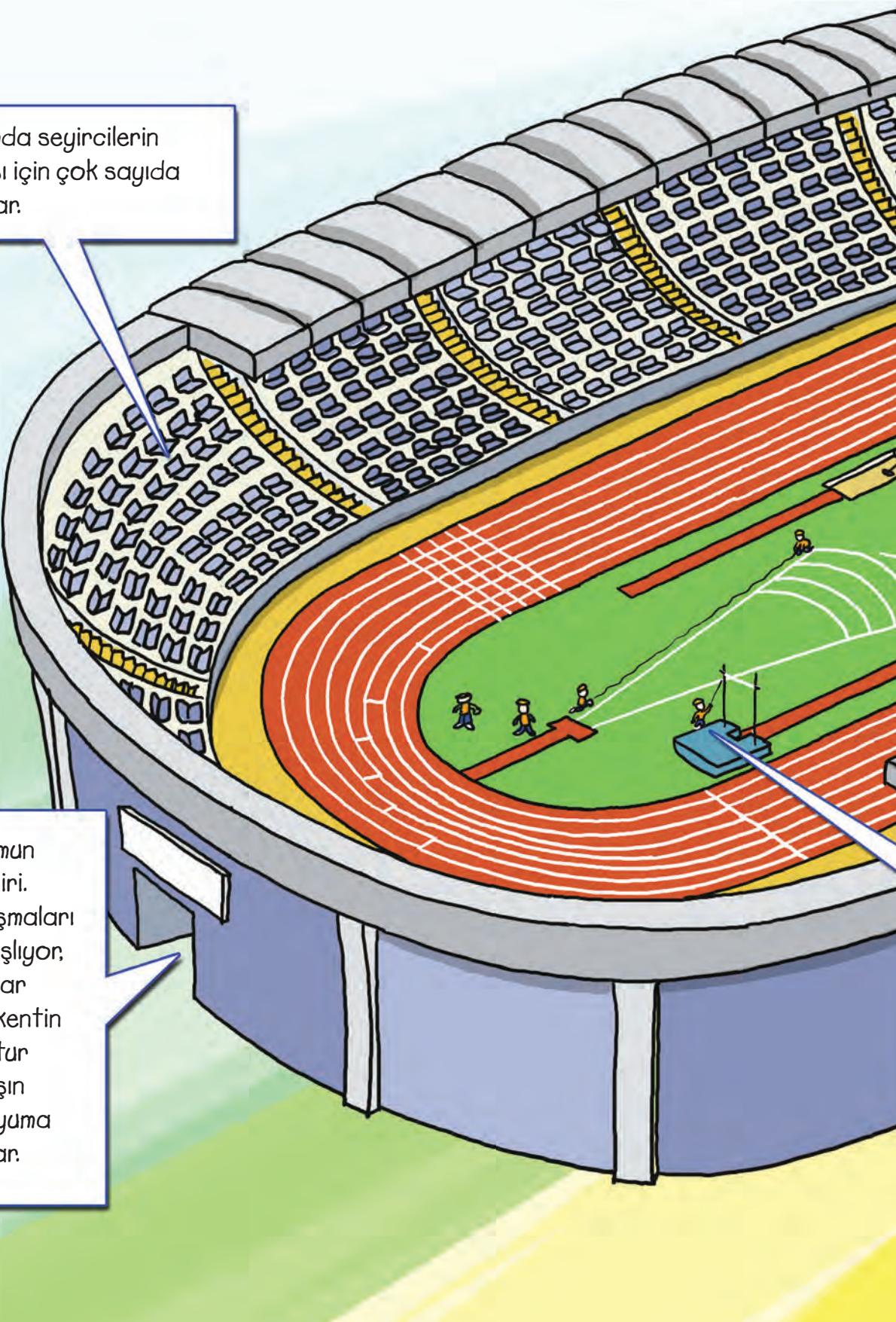
Çekiç Atma

Çekiç atma yarışlarında çekiç adı verilen bir alet kullanılır. Çekiç, ucunda tutma yeri olan metal bir kabloya bağlı ağır bir toptan oluşur. Atletler çekici en uzağa atmaya çalışır.

Stadyumda Neler Var?

Burası bir stadyum. Koşu, yürüyüş, atlama ve atma gibi atletizm yarışları burada yapılıyor.

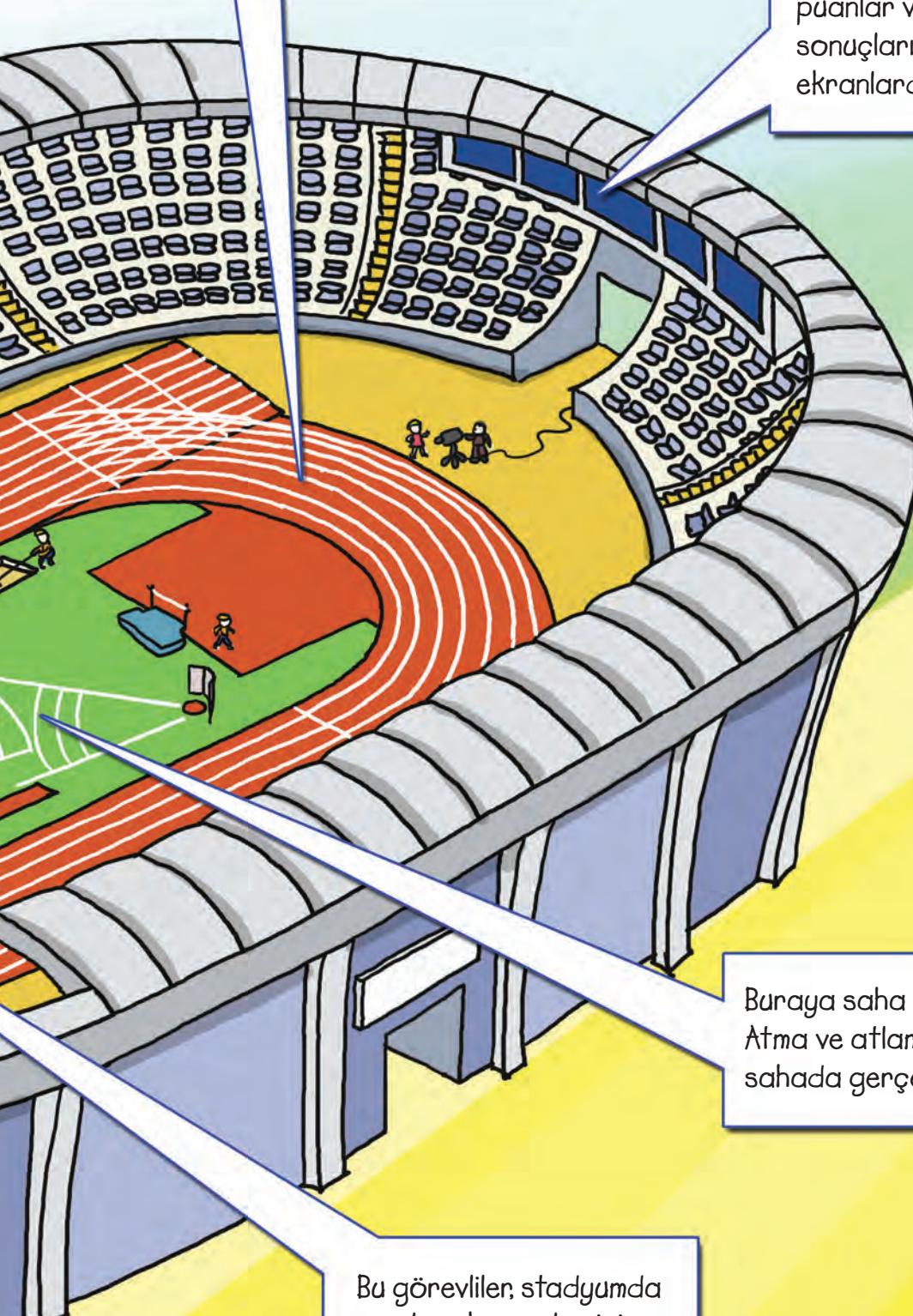
Stadyumda seyircilerin oturması için çok sayıda koltuk var.

Burası stadyumun kapılarından biri. Bazı koşu yarışmaları stadyumda başlıyor, sonra sporcular kapıdan çıkış kentin sokaklarında tur atıyorlar. Yarışın sonunda stadyuma geri dönüyorlar.

Burası stadyumun pisti. Koşu yarışlarının birçoğu burada yapılıyor.

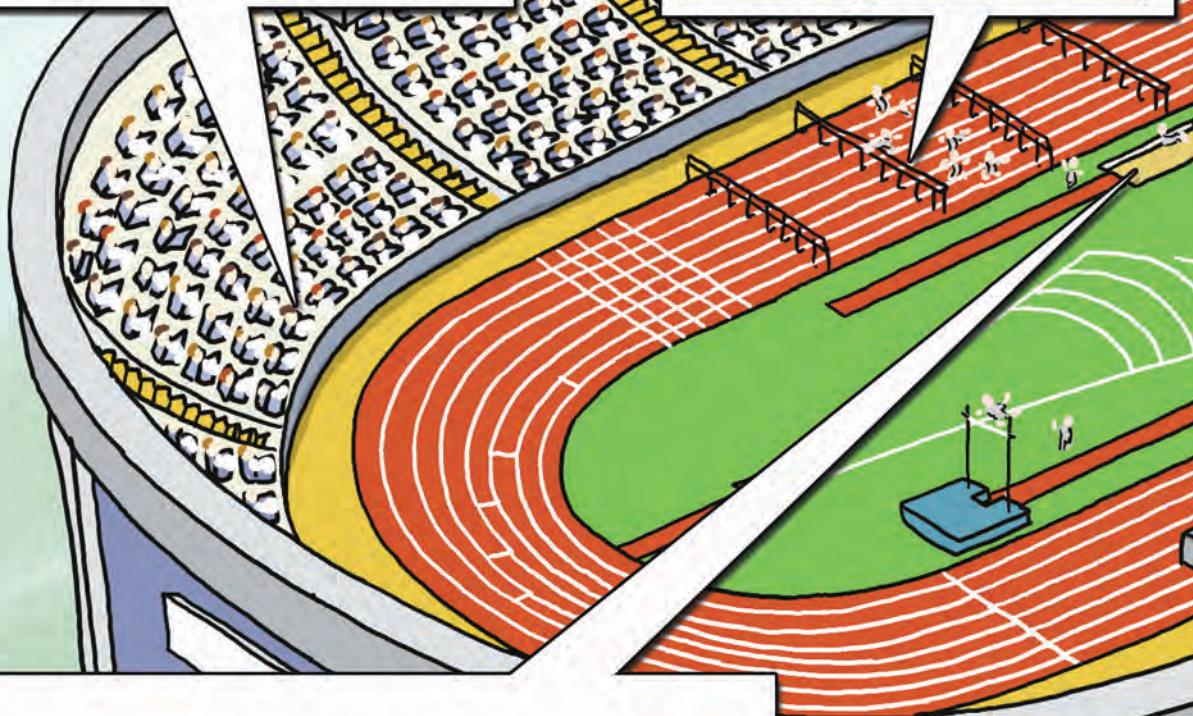
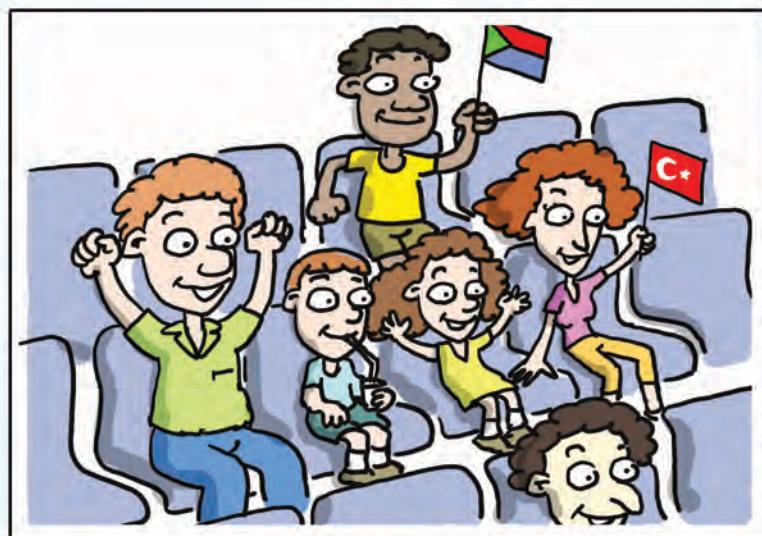
Sporcuların topladıkları puanlar ve yarışların sonuçları gibi bilgiler bu ekranlardan izlenebiliyor.

Bu görevliler, stadyumda yapılacak yarışlar için hazırlık yapıyorlar.

Buraya saha adı veriliyor.
Atma ve atlama yarışları
sahada gerçekleştiriliyor.

Stadyumda Neler Oluyor?

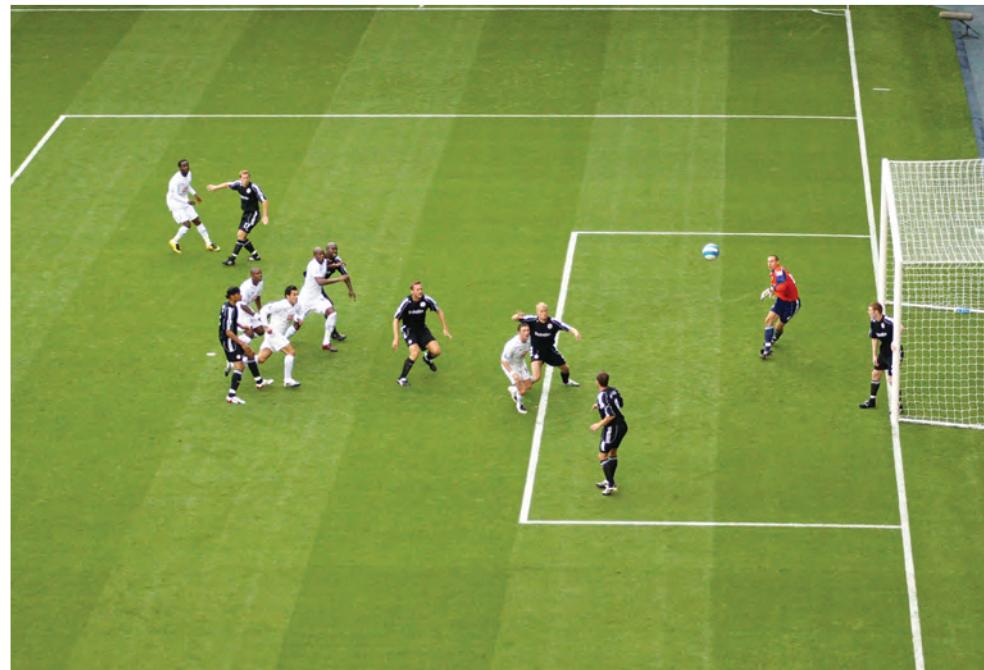
-
1. 4.12.32
 2. 4.14.27
 3. 4.17.43
 4. 4.24.56
 5. 4.25.17

Stadyumda atletizm yarışları var. Yarışları izlemeye öyle çok seyirci gelmiş ki... Haydi resmi incele ve burada neler oluyor anlat.

Bu Sporların Hepsinde Top Kullanılıyor

Futbol, hentbol, basketbol, sutopu, tenis, masatenisi... Bu sporların hepsinde birer top kullanılıyor. Top kullanılan sporlarda iki sporcuya da iki takımın sporcuları karşı karşıya gelerek bir maç yapar. Topu karşı takımın kalesine, potasına ya da sahasına atarak sayı kazanmaya çalışırlar.

Futbol

Futbol iki takım arasında oynanır. Sporcular topu karşı takımın kalesine sokarak gol atmaya çalışır. Her takımda on bir kişi vardır. Buna bağlı olarak bir kişi kaleyi korur. Sporcular topa ayakla ya da kafayla vurabilir. Yalnızca kaleci topu elle tutabilir.

Hentbol

Hentbolda sporcular topa ayaklarıyla dokunamazlar. Topu elleriyle tutarak birbirlerine ya da kaleye atabilirler.

Kaleci topa ayaklarıyla da dokunabilir. Hentbol, yedişer sporcuandan oluşan iki takım arasında oynanır.

Schrøder, Tor Erik / Scanpix Norway / AFP / Getty Images Turkey

Basketbol

Basketbol iki takım halinde oynanır.

Her takımın beş sporcusu vardır. Sahada iki pota bulunur. Sporcular topu elleriyle tutarak atar ya da yerde zıplayırlar. Topu karşı takımın potasına atarak sayı yapmaya çalışırlar.

Visual Photos

TAO Images Limited / Getty Images Turkey

Sutopu

Sutopunun sahası bir havuzun içindedir. Her takımda yedi sporcu vardır. Sporcular topu tek elleriyle tutup atabilirler. Yalnızca kaleci topu iki eliyle tutabilir. Sporcuların topu suya sokmaları yasaktır.

Visual Photos

Tenis

Tenis maçları iki sporcu arasında ya da ikişer sporcudan oluşan iki takım arasında yapılır. Sporcular topa ellerinde tuttukları raket adı verilen bir araçla vurur. Rakibin attığı topu karşılaşmaya ve topun aradaki ağa takılmamasına çalışırlar.

Visual Photos

Masatenisi

Masatenisi tenise benzer. Maçlar iki sporcu ya da ikişer sporcudan oluşan iki takım arasında yapılır. Sporcular masatenisinde de rakibin attığı topu karşılaşmaya ve topun aradaki ağa takılmamasına çalışırlar.

Hangi Top Hangi Yoldan Gidecek?

Burada bir hentbol kalesi, bir basketbol potası, bir de futbol kalesi var. Aşağıda da bir futbol topu, bir basketbol topu ve bir hentbol topu görüyorsun. Topları kalelere ya da potaya götürüren yolları labirentte çizerek göster. Her topun gideceği yolu çizmek için farklı renkte bir kalem kullanabilirsin.

Basketbol Sahasındaki Tuhaflıklar

İşte bir basketbol sahası. İki takımın oyuncuları maç yapıyorlar. Maçı çok sayıda seyirci de izliyor. Ama sahada ve saha kenarında bazı tuhaflıklar var. Haydi bu tuhaflıkları bul ve kalemlle işaretle.

Çok Merak Ediyorum

Spor yapmak neden önemlidir?

Başak Akçe / 5 yaş / Ankara

Spor yaparken bol bol hareket ederiz. Hareket etmek kaslarımızı ve kemiklerimizi güçlendirir. Spor yapmak sağlığımıza korumamıza yardım eder. Spor yaparsak daha az hastalanırız ya da hastalandığımızda daha çabuk iyileşebiliriz. Ayrıca spor yapmak çok eğlencelidir. Örneğin arkadaşlarımızla birlikte top oynayarak hem spor yapar hem de güzel zaman geçiririz.

Sorularınızı Bekliyoruz!

Okul hakkında merak ettiğiniz soruları bize gönderin.

Bu sorulardan bir ya da birkaçını Ekim 2012
sayımızda yanıtlayalım. Sorularınızı 15 Eylül 2012
tarihine kadar gönderebilirsiniz. Adınızı, soyadınızı,
yaşınızı ve yaşadığınız il yazmayı unutmayın.

İşte adreslerimiz:

e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr

Adres: TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi

“Çok Merak Ediyorum” Köşesi

Atatürk Bulvarı No: 221 Kavaklıdere 06100 Ankara

**Haydi
Mutfağa**

Meyveli Muhallebiden Deniz Topu

Malzeme

- 1 su bardağı süt
- 3 tatlı kaşığı pirinç unu
- 1 muz
- 1 şeftali
- 15-20 yeşil üzüm
- 10-15 kırmızı üzüm

Bu sayfadaki etkinlik yetişkinlerle birlikte yapılmalıdır.

Bir tencereye sütü ve pırıncı ununu koyup kısık ateşte sürekli karıştırarak muhallebiyi pişirin. Sonra ılınlmasını bekleyin. Muzdan ince bir dilim kesip ayırin. Kalan muzu çatalla ezip ılınlmış muhallebiye karıştırın. Karışımı düz bir tabağa dökün ve üzerini bir kaşıkla düzeltin. Ayırdığınız muz dilimiyle deniz topunun tepesini yapın. Üzüm tanelerini ikiye bölün. Şeftaliden küçük parçalar kesin. Bu parçalardan topun dilimlerini oluşturun. Deniz topunuz hazır. Afiyet olsun.

Küçük Eller İşbaşında

Haziran 2012 sayımızda atık malzemelerle top, raket pota gibi spor yaparken kullanılacak bir alet ya da araç tasarlamanızı istemiştik. İşte spor aletlerinizle çektiğiniz fotoğraflarınız.

Alperen Erbaş - 6 yaş - Ankara

Cağatay Ünal - 4 yaş - Ankara

Tarkan Aydın - 3,5 yaş - Trabzon

Aysegül Oflazoglu - 5 yaş - Manisa

Elif Kabadayi - 4 yaş - Ankara

Onur Cesmeci - 3,5 yaş - Nevşehir

Erdem Yalcın - 3 yaş - Tekirdağ

İlteris Güler - 6 yaş - İzmir

Defne Oflazoglu - 6 yaş - Adana

Begüm Nisa Akkaya - 4,5 yaş - İstanbul

Ozan Kaya - 4 yaş - Ordu

M. Akif Amasyali - 5 yaş - İstanbul

Enes Ismail Zoglar - 4 yaş - Kocaeli

Nisanur Özkan - 5 yaş - Karabük

Efe Özgür Emre - 5 yaş - Bursa

Berna Esen - 9 yaş - Şanlıurfa

Deniz Karadag - 4,5 yaş - Balikesir

Batur Guler - 3 yaş - Izmir

Arda Demirel - 5,5 yaş - Samsun

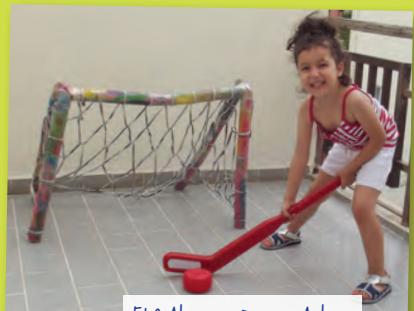
Bilge Cesmeci - 5,5 yaş - Nevsehir

Tuna Buyukcapar - 6 yaş - Izmir

Tuna Karabulut

Elif Akca - 4,5 yaş - Ankara

Umut Cutcu - 3,5 yaş - Gaziantep

Ada Ulas Karan - 5,5 yaş - Adana

Betul Kockara - 5,5 yaş - Sivas

Uygar Arabul - 5,5 yaş - Izmir

Mehmet Akif Ersin
5,5 yaş - Manisa

Dogac Dadak - 5 yaş - Adana

Zeynep Akca - 4,5 yaş - Samsun

Yagmur Ece Yildiz
4 yaş - Sakarya

Ekim 2012 sayımız için atık malzemeler kullanarak boyalı kalemleri için bir kutu tasarlamanızı istiyoruz. Hazırladığınız boyalı kalemler kutularınızla birlikte çektireceğiniz bir fotoğrafı, adınızı, soyadınızı, yaşıınızı ve oturdığınız ili de yazarak bize gönderin. 15 Eylül'e kadar süreniz var. Adreslerimiz aşağıda:

**TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi
"Küçük Eller İşbaşında" Köşesi
Atatürk Bulvarı No: 221
06100 Kavaklıdere / ANKARA
e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr**

Kitap...

Oyun...

Öneri...

Thinkstock

Ev Yapımı Top

Artık kumaşlarla ya da eski çoraplarla içini fasulye, nohut ya da pirinçle doldurabileceğiniz küçük toplar yapabilirsiniz. Bu toplar zıplamadığı için evde oynanacak bazı oyunlar için daha uygun olabilir. Üstelik küçük yaştardaki çocuklar bu topları kolayca kavrayabilir.

Thinkstock

Parasütle Oyun

Bu sayımızda dergimizin sayfalarında parasüt adı verilen oyuncakla oynanabilen oyunlardan bazlarına yer verdik. Siz de ince bir çarşaf kullanarak çocuklarla birlikte benzer oyunlar oynayabilirsiniz. Oynamak için zemini kaygan olmayan bir yer seçin. İşte çarşafla oynayabileceğiniz oyunlardan bazıları:

Patlamış mısır: Çarşafın üzerine küçük toplar koyn. Çarşafın

kenarlarından tutup hep birlikte topları zıplatın.

Dalga: Çarşafın kenarlarından tutup hep birlikte hareket ettirerek çarşafı dalgalandırmaya çalışın.

Yer değiştirme: Çarşafı kenarlarından tutup hep birlikte hızla havaya kaldırın. Bu sırada çocuklardan ikisinin adını söyleyin. Adını söylediğiniz iki çocuk çarşafa değmeden altından geçerek birbirleriyle yer değiştirsin.

YAPABİLİRİM!

Jennifer Moore-Mallinos
Resimleyen: Marta Fàbrega

Yapabilirim!

TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları'ndan çıkan "Yapabilirim!" adlı kitabın kahramanı Adrian'ın tekerlekli sandalyesi var. Ama bunun hiç önemli olmadığını keşfetiyor. Çünkü, tekerlekli sandalyede olmak başka çocukların yapabildiklerini yapmasına engel değil. Adrian çok çalışarak okulun basketbol takımına giriyor. Ve okuyuculara, yapması zor işleri denemekten biraz korkmanın doğal olduğunu ama istenirse çalışarak her zorluğun üstesinden gelinebileceğini gösteriyor. Kitabı, Jennifer Moore-Mallinos yazmış, Marta Fàbrega resimlemiş ve Ebru Kılıç Türkçeye çevirmiştir.

Eşleme Kartları İle Oynayalım

Dergimizin ekinde verdığımız kartlarla eşleme oyunu oynayabilirsiniz. Oyunu oynamak için önce kartları birbirinden ayırip karıştırın. Üzerinde top resimleri bulunan yüzleri alta gelecek şekilde yere dizin. Sonra her defasında iki kart açın. Açıığınız kartlardaki topların sayısı eşitse bu iki kartı kenara ayırin. Açıığınız kartlardaki topların sayısı değilse bu kartları kapatıp başka iki kart açın. Bu şekilde, yerdeki tüm kartları birbirleriyle eşleyene kadar devam edin. Dilerseniz bu oyunu iki ya da daha fazla oyuncuya, kartları sırayla açarak da oynayabilirsiniz.

Biraz jümməstilik
yəpməyə nə dərsin?

Meraklı
Məmməd
TÜRK

Bilimli
şəhər

